

Spreekwoorden en uitdrukkingen

In ieder land gebruikt men bepaalde uitdrukkingen om iets te zeggen

Wat bedoelt een Spanjaard bijvoorbeeld als hij het volgende zegt?

- 1) Die man heeft meer wol dan een lam.
- 2) Zij is beter dan brood.
- 3) Het maakt me een komkommer uit.
- 4) Hij heeft geen haar op zijn tong.
- 5) Hij zei het vanaf zijn lippen naar buiten.
- 6) Ze wordt gemaakt als een hete peper.
- 7) Het is gegeten brood.
- 8) Die jongens zijn nagel en vlees.
- 9) Hij heeft een voorhoofd van nog geen twee vingers.
- 10) Hij is als een geit.

- 1) Die man is rijk.
- 2) Ze ziet er knap uit.
- 3) Het kan me niets schelen.
- 4) Hij zegt iets precies zoals het is.
- 5) Hij bedoelde het niet zo.
- 6) Ze wordt boos.
- 7) Het is gemakkelijk om te doen.
- 8) Die jongens zijn beste vrienden.
- 9) Hij is dom.
- 10) Hij is gek, of zo gek als een deur.

Alle antwoorden op een rijtje:

En natuurlijk zijn er nog veel meer spreekwoorden, zoals:

- * Zet een vrolijk gezicht op bij slecht weer. *Maak er het beste van.*
- * Als je vis wilt, zul je een natte kont moeten krijgen. *Als je iets wilt hebben, zul je er ook iets voor moeten doen.*
- * De garnaal die in slaapt valt, wordt weggespoeld door de zeestroming. *Als je niet oplet, zul je alles kwijtraken.*
- * Wanneer de rivier geluid maakt, stroomt er water in. *Meestal zit er iets waars in een gerucht.*
- * Hij die vroeg opstaat, pakt schoon water. *Als je vroeg opstaat, heb je het beste van de dag.*
- * Wie naar Sevilla is gegaan, heeft zijn stoel verloren. *Opgestaan, plaats vergaan. Als je vertrekt ben je je plek kwijt.*

Een schitterend bouwwerk

Er staat in Barcelona
een supergrote kerk
het bouwen van die basiliek
dat was een gigawerk

Een boekverkoper had het plan
als eerste ooit verzonnen
in 1892
werd met de bouw begonnen

Maar het was een enorme klus
en zelfs na honderd jaar
was die grote basiliek
nog helemaal niet klaar

Dat komt doordat de kerk alleen
van giften wordt betaald
en dus moesten klussen wachten
tot het geld was opgehaald

Nog steeds is men aan 't bouwen
maar het doet een beetje pijn
dat de bedenker nooit zal zien
hoe het is als het af zal zijn

The illustration shows the Sagrada Família church with its four tall, ornate spires. In the foreground, there is a balcony with a wooden railing, a potted cactus with pink flowers, and a striped shirt hanging on a line. The background features grey clouds. The text is presented on a light brown, textured background that looks like a page from a book.

Extra informatie

Toen de architect **Antoni Gaudí** in 1883 werd gevraagd om het ontwerp van deze enorme kerk op zich te nemen, dacht hij dat de kerk binnen tien jaar klaar zou zijn. Maar dat liep een beetje anders. Hij bedacht zo'n prachtig ontwerp, dat het veel meer tijd kostte dan verwacht. Deze kathedraal moest zijn meesterwerk worden. Hij leefde voor dit project en ging zelfs een tijdje op de bouwplaats wonen. Andere projecten deed Gaudí niet meer. Hij verdiende weinig, en hij liep erbij als een bedelaar. Toen hij in 1926 bij het oversteken door een tram werd aangereden en overleed, wist niemand wie hij was. Een of andere zwerver, dacht men aan zijn

kleren te zien. Pas toen men ontdekte wie hij was, werd hij met bijna koninklijke eer begraven. Aan de hand van zijn aantekeningen en ideeën werkt men nog steeds door aan de kerk. En als alles meezit zou het bouwwerk, de **Sagrada Família**, in 2026 klaar moeten zijn. Maar of dat gaat lukken?

Gaudí was natuurlijk een geweldige kunstenaar, maar de grootste les die we van hem hebben kunnen leren is en blijft: kijk goed uit bij het oversteken!

Wilde dieren in Spanje

In Spanje zijn allerlei wilde dieren te vinden. Je kunt natuurlijk zelf op zoek gaan, maar de kans dat je ze dan tegenkomt is klein. Maar onder leiding van een goede gids kun je misschien wel een van de volgende dieren zien.

De Spaanse lynx

De Spaanse of Iberische lynx is superzeldzaam. Hij lijkt een beetje op een grote kat en heeft pluimpjes aan zijn oren. Bijna was dit roofdier helemaal uitgestorven. Gelukkig doet men er tegenwoordig alles aan om deze dieren te beschermen. Ook worden weleens lynxen van andere plekken gehaald, en in de natuur vrijgelaten. Het grote probleem is dat ze voornamelijk konijnen eten. Door allerlei ziekten is het aantal konijnen in Spanje erg teruggelopen. Het is voor een lynx dus steeds moeilijker om eten te vinden. Ook worden de natuurgebieden steeds kleiner door de aanleg van bijvoorbeeld allerlei wegen. Op dit moment zijn de beste plaatsen om lynxen te vinden **Nationaal park Doñana** (Andalusië), en de **Sierra Morena** (Zuid-Spanje).

Bruine beren

In het noorden van Spanje kun je beren tegenkomen. Onder andere in **Castilië en León** wonen bruine beren die al eeuwenlang in dat gebied thuishoren. De dieren kun je ook in de Pyreneeën vinden. De bruine beren in Spanje houden geen winterslaap, maar een zogenaamde winterrust. Dat betekent dat ze weliswaar heel veel slapen, maar soms even wakker worden om iets te eten of om even 'naar de wc' te gaan. In de zomer en de herfst eten ze extra veel om de winter goed door te komen.

Walvissen

Als je in Spanje aan de kust bent, heb je de kans om walvissen te zien. Dat kan soms vanaf het strand. Maar het gaat beter als je aan boord stapt van een speciale rondvaartboot.

De kapitein van zo'n boot weet namelijk precies waar walvissen te zien zijn. Er zwemmen wel 30 verschillende soorten walvissen en potvissen langs de Spaanse kust. De grootste kans om ze te zien heb je in de zomermaanden. Alleen rond de **Canarische Eilanden** zijn er altijd wel walvissen te vinden, omdat het water daar lekker warm is.

Wolven

In de bergen van **Cantabrië** leven een aantal wolvenfamilies in het wild. Meestal blijven de families of roedels in hetzelfde gebied wonen. Ze verhuizen alleen naar een ander gebied als ze onvoldoende eten of water kunnen vinden op de plek waar ze wonen. De kans dat je zelf ooit wolven kunt tegenkomen, is niet zo heel groot. Zelfs onder leiding van een ervaren gids zul je heel vroeg, of heel laat op pad moeten, want wolven zijn vooral 's nachts actief. Overdag liggen ze meestal te slapen.

Een beetje bijgeloof

In ons land wordt gezegd dat vrijdag de 13e een ongeluksdag is. Maar in Spanje vinden ze dat onzin. Daar noemen ze niet vrijdag maar dinsdag de 13e een ongeluksdag: 'martes 13'. En zo heeft ieder land zijn eigen bijgeloof. Wat dacht je bijvoorbeeld van de volgende dingen:

- * **Je mag in Spanje nooit iemand een mes of schaar cadeau geven.**

Dat zou namelijk betekenen dat je de band met die persoon doorknipt, of doorsnijdt. En wie wil er nu op die manier een eind aan een vriendschap maken?

- * **Sommige Spanjaarden zetten (als het kan) aan de buitenkant van hun raam een cactus of een cactusachtige plant neer.**

Ze geloven dat zo'n cactus alles buiten het huis houdt wat ongeluk kan brengen. Ook zijn er mensen, met name in Baskenland en Navarra, die om diezelfde reden een distel (de 'eguzkilorre') aan de deur ophangen.

- * **Volgens Spaans bijgeloof moet je nooit eerst met je linkervoet een kamer binnenstappen.**

Ook uit bed stappen kun je beter eerst met je rechervoet doen. Doe je dat niet, dan kan dat ongeluk brengen.

- * **Als je (ook al is het per ongeluk) met een bezem over de voet van een vrouw veegt die niet getrouwd is, zal ze altijd vrijgezel blijven.**

Heel vroeger geloofden mensen namelijk dat een heks daarvoor kon zorgen door met haar bezem over de voet van een vrouw te vegen...

- * **Als je uit eten gaat, of een etentje geeft, zorg dan dat er nooit 13 gasten aan tafel zitten.**

Twaalf gasten is prima, veertien of meer is ook goed. Maar bij dertien moet je echt een extra gast uitnodigen, want dat getal zou ongeluk brengen.

- * **De kleur geel heeft in Spanje geen positieve betekenis.**

Geel is namelijk de kleur van zwavel en Spanjaarden vonden vroeger dat zwavel iets van de duivel was. Het is daarom niet handig om iemand gele kleding cadeau te geven. Ook zullen mensen niet snel gele kleding dragen tijdens een examen of sollicitatiegesprek. De kans dat het dan niet goed gaat, is volgens Spaanse bijgelovigen nogal groot.

Een ondergrondse rivier

Er is een rivier in Spanje
die je niet ziet - al speur je rond
want dat is dus het vreemde
hij stroomt diep onder de grond

Hij gaat dwars door grote grotten
het is echt geweldig om te zien
als je daar ooit in de buurt komt
kun jij er ook naartoe misschien

Soms dan zul je moeten bukken
want de doorgangen zijn klein
en je wilt beslist niet voelen
dat een rots erg hard kan zijn

Als het een tijdje heeft geregend
ga dan niet - al is het droog
want dan staat daar in de grotten
het water meestal veel te hoog

Dan wordt er bij de ingang
NU GEEN TOEGANG opgeplakt
totdat - soms wel dagen later
het water weer wat is gezakt

Extra informatie

Op zo'n 50 kilometer van de stad Valencia liggen de grotten van San José ('Cuevas de San José'). Door die grotten stroomt de waarschijnlijk langste ondergrondse rivier van Europa. Hoewel de grotten bij elkaar zo'n 2 750 meter lang zijn, is er maar 800 meter toegankelijk voor het publiek. Omdat de tocht door de grotten voor een groot deel met bootjes moet worden afgelegd, moet je wel rekening houden met fikse wachttijden als het druk is. Gelukkig maakt het mooie uitzicht het wachten dubbel en dwars waard!

Vier bijzondere plaatsen

Het plaatsje Llivia

Het klinkt vreemd, maar er is een Spaans stadje dat niet in Spanje ligt. Het ligt namelijk op ongeveer vijf minuten rijden van de Spaanse grens in Frankrijk. In 1659 werd er een afspraak gemaakt tussen Frankrijk en Spanje. De grens tussen die twee landen zou opnieuw worden bepaald. Dat betekende wel dat er 33 Spaanse dorpjes voortaan bij Frankrijk zouden gaan horen. Maar toen men uiteindelijk alles ging regelen, bleek dat een van die plaatsjes geen dorpje was, maar een stad. En dus viel dat stadje buiten de regeling en bleef het bij Spanje horen.

Een woestijn in Europa

De Tabernaswoestijn is de enige échte woestijn van Europa. Hij ligt in de provincie Almería in Andalusië. In feite is de woestijn een groot (inmiddels) beschermd natuurgebied. Hoewel veel mensen het niet eens weten, hebben ze vaak toch het nodige van deze woestijn gezien. Er zijn daar in de loop van de tijd namelijk talloze speelfilms en televisieseries opgenomen. Bovendien is er bij de woestijn een pretpark te vinden. Daarin kun je ook van alles over de daar opgenomen films zien. Leuk om daar eens heen te gaan, maar in de zomer wel warm. Het kan er wel 50 graden worden. Gelukkig verkopen ze er ook ijsjes!

Wie is de baas?

In de grensrivier tussen Frankrijk en Spanje ligt het zogenaamde 'Fazanteneiland'. Een klein eilandje met een grootte van iets minder dan 7 000 m². Spanjaarden noemen het '**Isla de los Faisanes**', en de Fransen 'Île des Faisans' of 'Île de l'hôpital'. Er woont niemand en het is eigenlijk ook nog eens verboden gebied. Maar nu komt het bijzondere: van 1 februari tot en met 31 juli hoort het eiland bij Spanje. En van 1 augustus tot en met 31 januari bij Frankrijk. Vroeger werden er allerlei belangrijke besprekingen tussen die twee landen op dat eilandje gehouden, maar nu is het alleen nog maar een natuurgebied. Wel staat er nog een monument als blijvende herinnering aan die tijd.

Een dorpje waar niemand woont

In het Spaanse plaatsje **Belchite** werd vroeger veel gevochten. In 1809 vond daar een veldslag plaats tussen de Spanjaarden en het leger van Napoleon. En in 1937 werd er een behoorlijke veldslag geleverd, toen er in Spanje een burgeroorlog was. Tijdens die laatste gevechten werd het plaatsje vrijwel helemaal platgebombardeerd. In plaats van het oude dorpje weer op te bouwen, is destijds besloten om iets verderop een nieuw dorp te stichten. Het oude dorpje is nu leeg, maar de resten zijn blijven staan als een soort 'oorlogsmonument'.

Bekende Spaanse verhalen

Een Spaanse volksheld

Zo'n vierhonderd jaar geleden waren boeken over ridders enorm populair. De ene ridder was nog heldhafter dan de andere. Maar Miguel de Cervantes schreef een verhaal over de meest onhandige ridder ter wereld: **Don Quichot**. Deze man was dol op ridderverhalen. Op een dag stijgen de verhalen hem naar zijn hoofd. Hij trekt een oud harnas aan, zadelt zijn oude paard op, en trekt de wijde wereld in. Hij weet zelfs een boer (Sancho Panza) zover te krijgen dat hij meegaat als zijn

schildknaap. Als een echte ridder trekt hij ten strijde tegen allerlei onrecht. Maar dat hij niet altijd helemaal helder na kan denken wordt al snel duidelijk. In zijn ogen is een eenvoudige herberg een groot kasteel. In een grote schaapskudde ziet hij een vijandelijk leger. En een paar zakken vol wijn ziet hij aan voor kwade ridders. Dus gaat hij in de aanval. Als klap op de vuurpijl probeert hij een gevecht aan te gaan met een paar windmolens. In zijn ogen zijn het namelijk reuzen die verslagen moeten worden.

Het boek met de verhalen over Don Quichot werd wereldberoemd. Het is in tientallen talen vertaald, en het werd meerdere keren verfilmd. Maar de schrijver heeft nooit het enorme succes van zijn werk meegemaakt. Hij stierf straatarm, voordat het grote publiek zijn verhalen ontdekte.

Het sprookje van Ratoncito Pérez

Er was eens een bekende Spaanse schrijver (Luis Coloma) die in 1894 gevraagd werd een leuk verhaal voor prins Alfons XIII te schrijven. De prins was toen een jaar of acht, en druk bezig om zijn melktanden te wisselen. Dus bedacht de schrijver een verhaal over een muisje dat hetzelfde doet als de tandenfee in ons land. Het muisje woonde vlak bij het paleis in een banketbakkerij. Hij leefde daar samen met andere muizen in een grote koektrommel. Elke nacht ging **Ratoncito Pérez**, zoals het muisje heette, op pad. Hij ging dan naar de slaapkamer van de prins. En hij ging ook naar de slaapkamers van de arme kinderen. Elke keer als hij daar een losse melktand vond, wisselde hij die om voor een gouden munt.

Het verhaal werd zo beroemd dat Ratoncito inmiddels alle Spaanse kinderen bezoekt zodra ze hun melktanden gaan wisselen. En steevast wisselt hij de losse tanden om voor kleine cadeautjes, snoep of geld. En om het helemaal bijzonder te maken: in Madrid heeft hij zijn eigen museum, waar je van alles over hem kunt zien.

De avonturen van El Cid

Don Quichot was natuurlijk geen echte ridder. Maar als je ooit de avonturen van iemand wilt lezen die dat wel was, ga dan op zoek naar de avonturen van **El Cid**. Dat was een ridder die leefde van 1040-1099. In die tijd woedde er een oorlog tussen de 'Moren' en de Spanjaarden. In die strijd werd El Cid de grote man. Vriend en vijand hadden veel bewondering voor hem, en in Spanje groeide Rodrigo Díaz de Vivar (zoals hij echt heette) uit tot een nationale held. Er zijn talloze verhalen over hem in omloop. Een deel van die verhalen is waar, en een ander deel is verzonnen. Maar dat hij een echte ridder is geweest staat wel vast.

Torens bouwen

Tarragona is een plaats waar mensen ieder jaar als wedstrijd echt de allerhoogste torens bouwen met elkaar

Ze klimmen boven op elkaar en houden elkaar vast de ondersten hebben het zwaar zij dragen de grootste last

Als de toren bijna af is klimt een kind erbovenop en dat staat dan trots te zwaaien heel hoog boven op de top

Er wordt altijd veel geoefend voor de wedstrijd – keer op keer want als zo'n toren omvalt is het pleisters plakken – of nog meer

Veel mensen staan te kijken als de torenbouw begint en te joelen en te klappen als de hoogste toren wint

Extra informatie

Het bouwen van menselijke torens is niet nieuw. Als je terugzoekt in de geschiedenis zul je zien dat dit in **Valls**, een klein Spaans kustplaatsje, al meer dan 200 jaar geleden werd gedaan. Mannen bouwden met elkaar torens om te laten zien hoe sterk ze wel niet waren. Tegenwoordig is het

Concurs de Castells een enorm festijn, waar heel veel toeristen op afkomen. Nog steeds klimt een kind (gelukkig met helm op) als laatste naar de top van de toren. Het bouwen is één ding, maar het afbouwen is eigenlijk nog veel spannender. Daar wil het dan ook weleens misgaan...

Vrolijk kerstfeest!

Hoe vieren de Spanjaarden Kerstmis?

Kerststallen

Vanaf ongeveer 8 december worden in het hele land kerststallen opgesteld. Vaak zijn dat enorme kersttaferelen met niet alleen de traditionele stal, maar met talloze huisjes, werkplaatsen, herders, marktjes, en noem maar op, eromheen.

In Catalonië staat in iedere kerststal een zogenaamde 'poeper'. Dat is een herdertje met zijn broek op zijn hielen, dat net een keutel heeft geproduceerd. Tegenwoordig zijn het niet alleen herdertjes, maar ook poppetjes van bekende persoonlijkheden die als poeper worden neergezet. Poepende figuurtjes zijn in Spanje al meer dan 500 jaar het symbool van de vruchtbaarheid. Maar tegenwoordig is het meer een leuk spelletje om te zien wie als eerste een 'poeper' of 'caganer' in een kersttafreel kan vinden.

Kerstloterij

Op 22 december, vlak voor kerst, vindt de trekking plaats van de grootste loterij van Spanje, vaak ook wel 'El Gordo de Navidad' genoemd. Misschien is het zelfs wel de grootste van de hele wereld. De prijzenpot bevat namelijk meer dan 2 miljard euro! Via alle media worden de hele dag berichten verspreid over de uitslag en de dolgelukkige winnaars.

